

ÎNCHEIERE

25 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Alexei Țurcan, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușcenco,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată înaintată de Alexei Țurcan împotriva Întreprinderii de Stat Întreprinderea pentru Silvicultură „Tighina” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 5 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 9 iulie 2018 Alexei Țurcan a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Tighina”, solicitând:

- anularea ordinului ÎS „Tighina” nr. 68-SP din 7 februarie 2018 „cu privire la reducerea numărului de personal al unității”;

- anularea ordinului ÎS „Tighina” nr. 69-SP din 7 februarie 2018 „cu privire la informare”;

- anularea ordinului ÎS „Tighina” nr. 126-SP din 10 aprilie 2018 „cu privire la preavizarea salariaților angajați în baza statului de personal”;

- anularea ordinului ÎS „Tighina” nr. 208-SP din 8 iunie 2018 „cu privire la demisia lui Turcan Alexei”;

- restabilirea lui Alexei Țurcan în funcția de inginer regenerarea pădurii a aparatului central ÎS „Tighina”;

- încasarea de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Alexei Țurcan a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la muncă (11 iunie 2018-27 decembrie 2018) în sumă de 55 944 de lei;

- încasarea de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Alexei Țurcan, cu titlu de prejudiciu moral, 3 salarii medii lunare ce constituie 24 672,08 lei;

- încasarea de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Alexei Țurcan a cheltuielilor de judecată în mărime de 8 500 lei.

În motivarea acțiunii reclamantului a indicat că a activat la ÎS „Tighina” din 26 septembrie 2012, exercitând funcțiile de inginer regenerarea pădurilor, specialist în studiul vânatului.

Pe parcursul activității a îndeplinit conștiincios obligațiile de serviciu. Are mai multe stimulări pentru succese în muncă, diplome, mențiuni, premii bănești. Are la întreținere soție.

La 16 octombrie 2017, în funcția de director a ÎS „Tighina”, în baza hotărârii judecătorești, a fost restabilit Iurie Apostolachi. Începând cu această dată, la ÎS „Tighina” au început represiunile dure împotriva tuturor angajaților cu scopul de a-i înlocui cu persoane noi. De atunci, în aparatul central au fost înlocuiți 97 % din angajați.

Din octombrie 2017, până la 10 aprilie 2018 s-a aflat în concedii.

La 7 februarie 2018 a fost emis ordinul nr. 68-SP cu privire la reducerea numărului de personal al unității, prin care sa ordonat de „a reduce numărul de personal din cadrul aparatului central al ÎS „Tighina” după cum urmează: - Inginer regenerarea pădurii pe segmentul extinderii fondului forestier”, adică doar funcția ocupată de reclamant.

Ordinul respectiv i-a fost dus la cunoștință la 10 aprilie 2018.

A menționat că tot la 7 februarie 2018 pârâțul a emis ordinul nr. 69-SP cu privire la informare, prin care a ordonat de „a informa salariatul aparatului central al ÎS „Tighina” despre reducerea numărului de personal al unității și a statului de personal, începând cu data de 12 februarie 2018, după cum urmează: - Alexei Țurcan, inginer regenerarea pădurii pe segmentul extinderii fondului forestier”. Ordinul respectiv i-a fost adus la cunoștință la 10 aprilie 2018.

Tot la 10 aprilie 2018 pârâțul a emis ordinul nr. 126-SP cu privire la preavizarea salariaților angajați în baza statului de personal, prin care angajatorul a preavizat de reducerea numărului de personal pe Alexei Țurcan - inginer regenerarea pădurii pe segmentul extinderii fondului forestier.

Iar, la 8 iunie 2018 pârâțul a emis ordinul nr. 208-SP cu privire la demisia lui Alexei Țurcan, conform art. 88 alin. (1) li. a) din Codul muncii.

Reclamantul a invocat că nu este de acord cu ordinele nr. 68-SP din 7 februarie 2018, nr. 69-SP din 7 februarie 2018, nr. 126-SP din 10 aprilie 2018 și nr. 208-SP din 8 iunie 2018, și le consideră ilegale, neîntemeiate și pasibile de a fi anulate.

Prin hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată înaintată de către Alexei Țurcan împotriva ÎS „Tighina”.

S-a anulat ordinul ÎS „Tighina” nr. 68-SP din 7 februarie 2018 cu privire la reducerea numărului de personal al unității.

S-a anulat ordinul ÎS „Tighina” nr. 69-SP din 7 februarie 2018 cu privire la informare.

S-a anulat ordinul ÎS „Tighina” nr. 126-SP din 10 aprilie 2018 cu privire la preavizarea salariaților angajați în baza statului de personal.

S-a anulat ordinul ÎS „Tighina” nr. 208-SP din 8 iunie 2018 cu privire la demisia lui Alexei Țurcan.

S-a restabilit Alexei Țurcan în funcția de inginer regenerarea pădurii a aparatului central ÎS „Tighina”.

S-a încasat de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Alexei Țurcan despăgubirea pentru perioada de absență forțată de la muncă, pe perioada 11 iunie 2018-27 decembrie 2018, în sumă de 55 944 de lei.

S-a încasat de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Alexei Țurcan prejudiciul moral în mărime de un salariu mediu lunar, ceea ce constituie 8224,02 lei.

S-a încasat de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Alexei Țurcan cheltuielile de asistență juridică în mărime de 6 000 lei.

În rest acțiunea s-a respins ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 24 ianuarie 2019, ÎS „Tighina” reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco a declarat apel, solicitând casarea ei și emiterea unei hotărâri noi de respingerea acțiunii.

Prin decizia din 5 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel depusă de avocatul Oleg Bondarenco, în interesele ÎS „Tighina”.

S-a casat hotărârea din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central și s-a emis o hotărâre nouă, prin care:

S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată a lui Alexei Țurcan împotriva ÎS „Tighina” cu privire la anularea ordinelor, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată de la muncă, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea, instanța de apel a reținut că la concedierea lui Alexei Țurcan au fost respectate cerințele legale impuse prin prevederile art. 88 din Codul muncii, care reglementează procedura de concediere în cazul reducerii numărului sau a statelor de personal, fapt ce indică la legalitatea ordinelor contestate și netemeinicia pretenției în acest sens.

La 26 iulie 2019 Alexei Țurcan, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușenco, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 5 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 27 decembrie 2018 a Judecătoriei Anenii Noi, sediul central sau restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, încasarea de la ÎS „Tighina” în beneficiul lui Alexei Țurcan a cheltuielilor de asistență juridică în instanța de apel în suma de 4 500 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în instanța de recurs în sumă de 3 000 lei.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a încălcat legea și a apreciat în mod arbitrar probele din dosar, ceea ce a dus la soluționarea greșită a cauzei și la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

A indicat că instanța de apel a examinat cauza tendențios și cu încălcarea flagrantă a normelor de drept procedural.

Astfel, inițial instanța de apel a admis în mod ilegal și neîntemeiat cererea apelantului de anexare a unui șir de înscrisuri noi, pe 24 de file.

Totodată, partea intimată a fost categoric împotriva anexării înscrisurilor noi, mai ales în așa volum, din cauză că apelantul putea să prezinte aceste probe în prima instanță, dar nici nu a solicitat acest lucru, deși cauza s-a examinat în instanța de fond pe parcursul a 10 ședințe.

Contrar art. 119¹ și art. 372 din Codul de procedură civilă, instanța de apel nu a stabilit motivul neprezentării probelor în prima instanță și a admis anexarea lor la materialele dosarului, iar pe urmă a și făcut trimitere la ele în decizia întocmită, neintrând, însă, în esența lor.

La fel a invocat și încălcarea normelor de drept material coroborată cu aprecierea vădit arbitrară a probelor din dosar.

În acest sens, consideră că instanța de apel a admis o afirmație falsă în decizia adoptată, precum că prin ordinul nr. 68-SP din 7 februarie 2018 cu privire la reducerea statelor de personal, s-a redus funcția de inginer regenerarea pădurii. Dar, în ordinul nr. 68-SP din 7 februarie 2018 nu este vorba de funcția de inginer regenerarea pădurii, dar anume de funcția artificială de inginer regenerarea pădurii pe segmentul extinderii fondului forestier, neîntemeiat imputată reclamantului.

A menționat că o altă alegație falsă a instanței de apel constă în concluzia că la 12 aprilie 2018 o comisie formată din specialistul resurse umane, contabilul șef al întreprinderii, arhivar au întocmit un act prin care se confirmă că la data respectivă funcții vacante ce urmau a fi propuse lui Alexei Țurcan la întreprindere nu erau.

Consideră că este absolut arbitrară concluzia instanței de apel precum că din suportul probator al cauzei nu rezultă că Alexei Țurcan are dreptul preferențial la menținerea la lucru, așa cum o cere condițiile prevăzute de art. 183 din Codul muncii. Or, nu este clar în raport cu cine instanța de apel a stabilit că Alexei Țurcan nu are dreptul preferențial.

Din materialele dosarului, nu rezultă că cea de-a doua funcție de inginer regenerarea pădurii ar fi de cineva ocupată. Din contra, rezultă cu certitudine că a doua funcție de inginer regenerarea pădurii a fost vacantă la momentul eliberării lui Țurcan Alexei.

Și în acest context, rezultă că reieșind din prevederile art. 88 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, urma a fi redusă funcția vacantă și nu cea ocupată de Alexei Țurcan. Această normă fiind încălcată de către instanța de apel la emiterea deciziei.

Prin urmare, a remarcat că instanța încălcat art. 88 alin. (1) lit. c) lit. d) din Codul muncii.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul constată că recursul împotriva deciziei din 5 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău este declarat la 26 iulie 2019, în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 21 august 2019 în adresa intimatului ÎS „Tighina” a fost expediată copia recursului declarat de Alexei Țurcan, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușenco, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

Iar, prin referința din 23 septembrie 201 ÎS „Tighina”, reprezentată de avocatul Oleg Bondarenco, a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Alexei Țurcan, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușenco, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Alexei Țurcan, reprezentat de avocatul Eugeniu Glușenco.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari